

Kotimaiset tiedelehdet avoimiksi – mistä rahat?

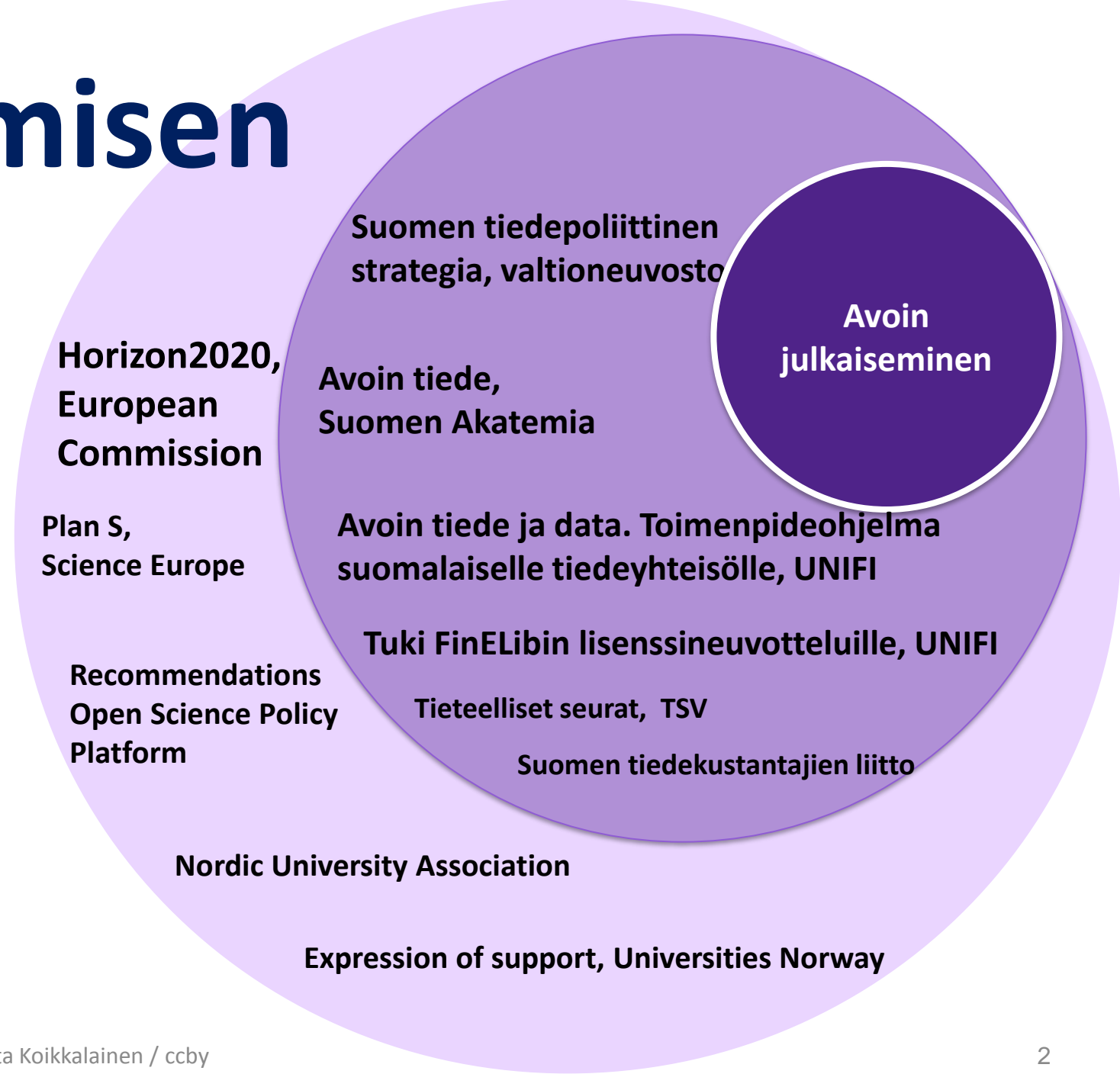

Riitta Koikkalainen, tietoasiantuntija
Kansalliskirjasto, kirjastoverkkopalvelut

+358 50 4489 464
riitta.koikkalainen@helsinki.fi

Tiedejulkaisemisen politiikkaa

Yleiset tiedepoliittiset linjaukset tukevat avointa tiedettä ja avointa julkaisemista.

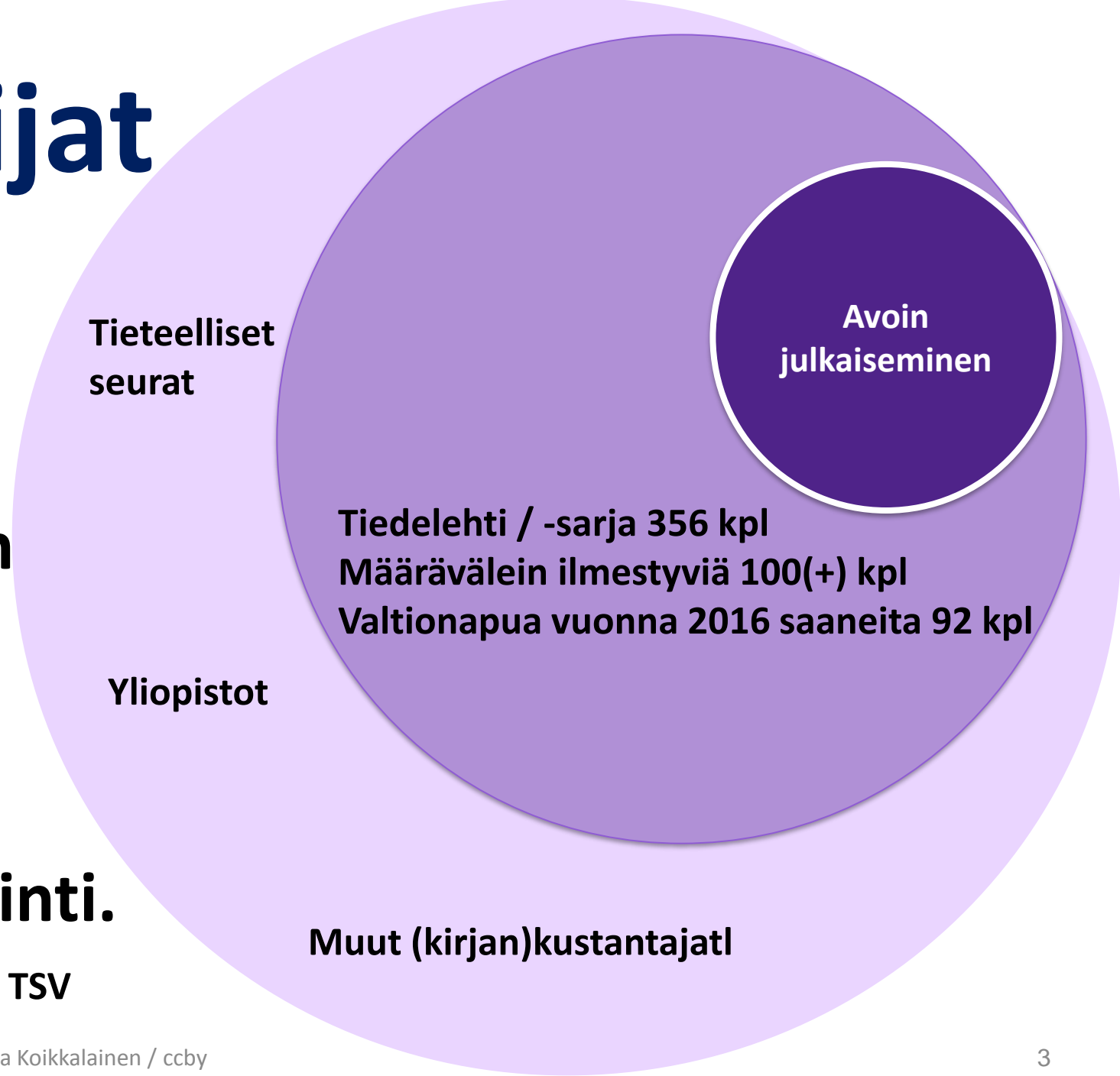

Tiedejulkaisijat Suomessa

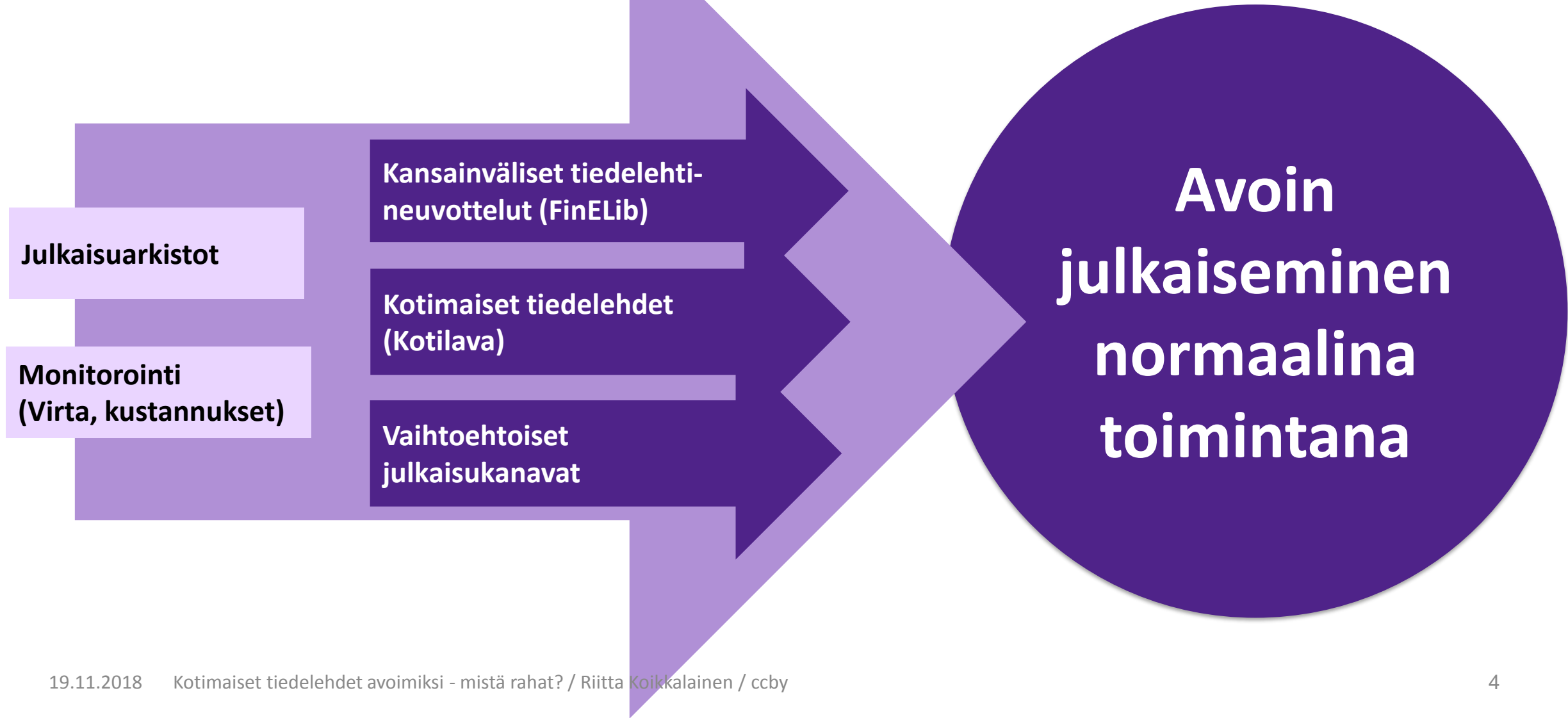
Tiedelehtiä noin 100, suurin osa tieteellisten seurojen kustantamia.

Tieteellisyyden kriteerinä vertaisarviointi.

Haku 18.11.2018: Juuli.fi; jufo.fi; virta.fi; TSV

Kansallinen avoimen julkaisemisen politiikka: kärkenä välitön avoin julkaiseminen (Immediate OA)

**Lehdet ja kirjat
eivät synny itsestään.**

**Julkaisualuealustasta riippumatta
julkaisujen tekemiseen
tarvitaan resursseja.**

Avoim julkaiseminen maksaa

Nykyisen rahoitusmallin turvin siirtyminen välittömästi avoimeen julkaisukulttuuriin murentaisi Suomessa tehtävien tiedelehtien talouden. Rinnakkaistallentaminen, megalehtien tai muiden uusien julkaisumallien luominen ei ratkaise rahoituksen pulmia.

Valtionapua 2014 saaneet lehdet (N 92)	
kulut max (€)	132 886
kulut min (€)	367
kulut mediaani (€)	9 950

Kulut 2014 yht. 2 106 000 €, josta painatus ja jakelu 700 750 €.

Valtionapua 2015 saaneet lehdet (N 94)	
kulut max (€)	123 867
kulut min (€)	340
kulut mediaani (€)	10 900

Kulut 2015 yht. 1 973 000 €, josta painatus ja jakelu 662 200 €.

Valtionapua 2016 saaneet lehdet (N 92)	
kulut max (€)	126 081
kulut min (€)	104
kulut mediaani (€)	10 592

Kulut 2016 yht. 1 935 514 €, josta painatus ja jakelu 585 304 €.

Kotilava-hanke

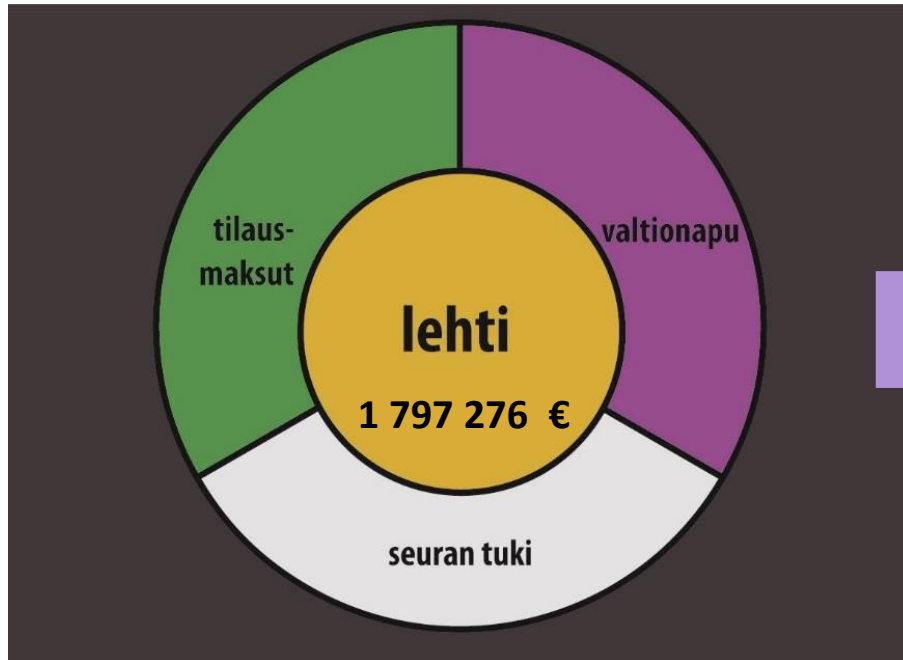
Kotimaisten julkaisukanavien avoimuutta edistetään Kotilava-hankkeessa, kun taas kansainvälisten tiedejulkaisujen avoimuutta edistetään osana kansallisia lisenssineuvotteluja (FinELib).

Kotilava on ollut osittainen menestystarina: Suomen oloihin lokalisoitu versio OJS 3.0 -julkaisualustasta, journal.fi, avattiin käyttöön tammikuussa 2017. (TSV)

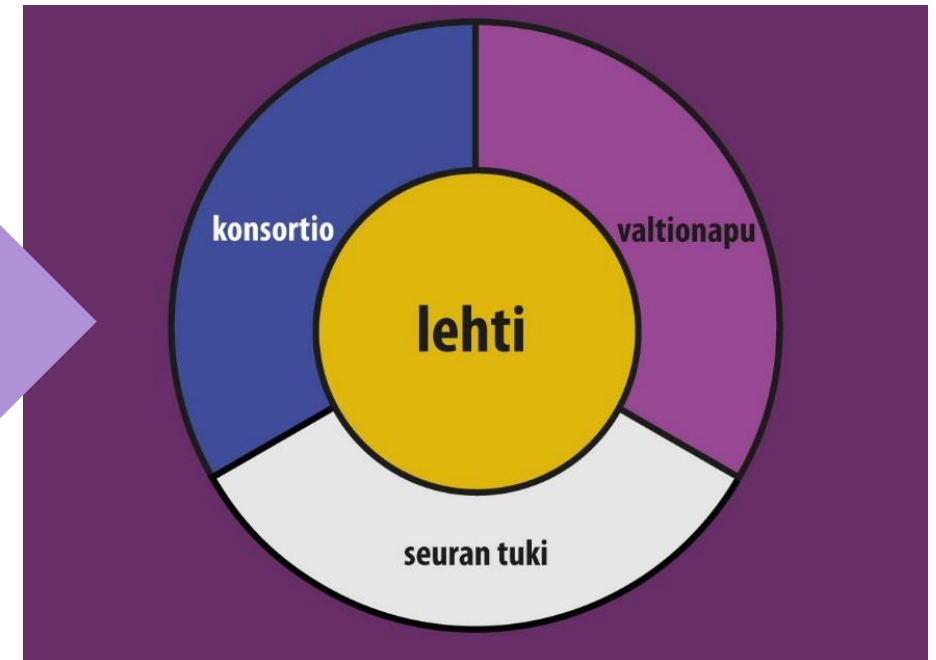
Kotimaisten avointen tiedelehtien rahoitusmallin luominen on sen sijaan vielä kesken. (Kansalliskirjasto)

Kotimaiset tiedelehdet välittömästi avoimiksi

Painettujen tiedelehtien tulorakenne vuonna 2016

OA-tiedelehtien tulonlähteet Kotilavan mallissa: valtionapu, seuran tuki ja konsortiorahoitus.

Konsortioon liittyvän korkeakoulun osuus rahoituksesta lasketaan

$$a = b + c \cdot d$$

a = korkeakoulun maksama summa rahoitusmallin piiriin kuuluvien lehtien avoimuudesta

b = perusmaksu (kaikki organisaatiot maksavat)

c = keskiarvo korkeakoulun tutkijoiden julkaisemien vertais-arvioitujen tekstien määrästä kolmen edellisen vuoden (esim. 2013–2015) ajalta ensimmäisen kirjoittajan mukaan

d = artikkelimaksu, laskettu lehtien taloustietojen perusteella

Korkeakoulu X:n maksuosuus

30 lehteä 17 600 €

1 500 € + 23 artikkelia · 700 €

60 lehteä 40 700 €

1 500 € + 56 artikkelia · 700 €

95 lehteä 59 600 €

1 500 € + 83 artikkelia · 700 €

Kotilavan kustannuksista

Organisaatio	Rahoitusosuus 30 lehteä	Rahoitusosuus 60 lehteä	Rahoitusosuus kaikki valtionapua saavat lehdet	
AMK yht.	37 500	56 078	63 067	
YO yht.	117 834	315 334	495 000	AMK N = 25
KAIKKI	155 334	371 412	558 067	YO N = 15

Kolmen vuoden sitoutuminen.

Rahoituspohjan laajentamisesta neuvotellaan tulevaisuudessa (tutkimuslaitokset).

Avoimet kotimaiset tiedelehdet

Riskeistä huolimatta lehdet ovat lähteneet avoimen julkaisemisen tielle.

Motiivina ideaali: tieto kuuluu kaikille.
Tulevaisuus on epävarma.

Avoin julkaiseminen

Tiedelehdet 60, välittömästi ja kokonaan avoimia noin 30

Kirjankustantajat ? kpl, välittömästi avoimia ainakin TuP, LUP, HUP, Nykykulttuuri, Sophi

Kotimaiset tiedelehdet avoimiksi – mistä rahat?

Emme tiedä. Vielä.

Kotimaiset tiedelehdet 2020–

**Avoim
julkaiseminen
normaalia
toimintaa**

Esityksen linkkejä (1 / 2)

Kaikki esityksen linkit on tarkistettu 18.11.2018

- Creative commons -lisenssit: <http://creativecommons.fi/lisenssit/>
- Digital object identifier -tunnus (DOI): <http://www.doi.org/index.html>
- Directory of open access journals (DOAJ): <https://doaj.org/>
- European Commission, Horizon2020: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/what-horizon-2020>
- European Commission, Open Science Policy Platform, Recommendations: https://ec.europa.eu/research/openscience/pdf/integrated_advice_opspp_recommendations.pdf%20-%20view=fit&pagemode=none
- Ilva, Jyrki (2016). Reboot the system. Finnish scholarly journals, funding and infrastructure. <https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/125017/reboot-the-system-2016-08-29.pdf?sequence=2>
- Ilva, Jyrki & Johanna Lilja (2014). *Kotimaiset tieteelliset lehdet ja avoin julkaiseminen. Selvitys mahdollisista rahoitusmalleista*. Helsinki: Tieteellisten seurain valtuuskunta. <http://www.doria.fi/handle/10024/102279>
- Journal.fi-palvelu: <http://journal.fi/>
- Kotilava-hanke: <http://kotilava.fi/> • <https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pageId=58493505>
- Naukkarinen, Piia (2016). Avoimen julkaisun tuen malli. Selvitys. Helsinki: Avoin tiede ja tutkimus -hanke. <http://avointiede.fi/documents/10864/12232/Avoimen+julkaisemisen+tuen+malli/73838e9b-7924-446c-9c7a-cc8f759919bb>

Esityksen linkkejä (2 / 2)

Kaikki esityksen linkit on tarkistettu 18.11.2018

- Nordic University Association <http://www.suhf.se/internationellt-samarbete>
- ORCID-tutkijatunniste: <https://www.csc.fi/fi/orcid>
- Pölönen, Janne (2017). The role of Finnish scholarly journals in the funding of universities. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201707037622>
- Science Europe, Plan S: www.scienceeurope.org/wp-content/uploads/2018/07/Plan_S_Communication_110718.pdf
- Solomon, David J., Mikael Laakso, and Bo-Christer Björk. Peter Suber (editor) (2016). [Converting Scholarly Journals to Open Access: A Review of Approaches and Experiences.](#)
- Suomen Akatemian avoimen tieteen linjaukset: https://www.aka.fi/avoin_tiede
- Tieteellisten seurain valtuuskunta: <https://www.tsv.fi/>
- Tutkimuskirjastojen yhteistilasto <https://yhteistilasto.lib.helsinki.fi>
- UNIFI ry:n Avoin tiede ja data – Toimenpideohjelma suomalaiselle tiedeyhteisölle: <http://www.unifi.fi/toiminta/hankkeet/avoin-tiede/>
- UNIFI ry:n tuki FinELibin lisenssineuvotteluille: <http://www.unifi.fi/tiedotteet/unifi-vaatii-siirtymista-avoimeen-julkaisuun-ja-antaa-tayden-tukensa-finelibin-neuvottelutavoitteille/>
- Universities Norway, Expression of support: [https://www.ceres.no/tjenester/laat/aktuelle-saker/2018/expression-of-support-for-a-common-negotiating-strategy-for-open-access-to-research-articles\(67832\)-\(002\).pdf](https://www.ceres.no/tjenester/laat/aktuelle-saker/2018/expression-of-support-for-a-common-negotiating-strategy-for-open-access-to-research-articles(67832)-(002).pdf)
- Valtioneuvosto, Suomen tiedepoliittinen strategia: <https://minedu.fi/korkeakoulu-ja-tiedelinjaukset>